

ПЕРШОТРАВНЕВА ВІДОЗВА ВИКОМУ КОМІТЕРУ

— до —
ПРОЛЕТАРІЯТУ УСІХ КРАЇН ТА ПРИГНОБЛЕНИХ КОЛОНІАЛЬНИХ НАРОДІВ.

"В сороковий раз міжнародний пролетаріат зустрічає день 1. травня, але зустрічає він цього року цей день — бойовою міжнародною демонстрацією трудящих — у виняткових умовах, що надають його виступові сутю революційної ваги. Знову в повітрі, як напередодні 1914 року, таке порохом нових війн. Капітал, лютуючи за допомогою фашистської реакції, прагне забрати всі здобутки робітничої класи. Жахливий характеру набрав ескалатарний робітничий клас міжнародного періоду капіталістичної раціоналізації. Мільйони безробітних заводують міста, паверізація селянської людської, колоній, доягає нечувані розміри і разом з тим піднісється делаті вище й вище зустріча хвиля класового опору трудящих

Новою зіркою світить для всіх пригноблених усього світу — перна республіка праці, оточена хвилею злості всіх катів трудящих мас. Її намагання звести світова буржуазія, щоб розвалити собі рух в спречі до його передлу світу. Проти СРСР спрямовані багнетні її палачів Польщі, Румунії й надбалтійських держав. Щоб вартити по СРСР з боку Серещної Азії, Велика Британія організує перенорот в Афганістані Війну проти Радянського Союзу готує її організує капіталістичний світ перше ніж інші війни, бо тільки зламаний опір трудящих він може почати нову світову війну, бо існування Радянського Союзу — це смертельна загроза для капіталістичного ладу.

Пролетаріатомі говоримо, посилаючи його на війну, що в траншеях він здобуде свої соціальні й політичні права, що повернувшись з війни об'їденими вошами, продринаний кулями, в ранах, він зможе обмежити владу капіталу. II. Інтернаціонал записав робітників, що настала нова ера у взаєминах між працею та капіталом після війни. Але чи є тепер хоч одна капіталістична країна в світі, де найелементарніші права робітничої класи не були не розптані буржуазією. В той час, коли в Радянському Союзі заводиться 7-годинний робітничий день, міжнародний капітал у всіх країнах повертається до 10-тигодинного і ще довшого робітничого дня.

Капіталістична раціоналізація доводить ескалатарно сили робітничка до неспанних розмірів. Вас перекопували, поси-

лаючи на війну, що ви йдете битися за свободу народів, що на своїх багнетах ви принесете Ідеї демократії через шесь капіталістичний світ. Як мало схожа ця брехлива легенда на сувору правду теперішнього дня. Методи царизму інтернаціоналізовані. II. Інтернаціонал зробився організацією дрібно буржуазної, що чим раз більше зростається з усією системою капіталізму.

Підіймається нова хвиля страйків, яка свідчить про пролетаріат політично серед робітничої класи всіх країн. Світ вступав в епоху колоніальних революцій, які в поєднанні з пролетарським рухом метрополії піднімають весь фундамент капіталістичного суспільства. Хоч нове піднесення тільки почалося, але у відміну від революційних рухів минулого, він має не тільки європейський характер, а має тенденцію стати рухом світовим. Чимраз більші людські резерви на міжнародному фронті зростають і втягуються в бій.

Тепер немає другої організації, яка так відважно боролася б на чолі з масами, так стійко боронила б їхні будешні інтереси і велику остаточну мету їхнього руху, як Комуністичний Інтернаціонал. Він є носій найрадикальших традицій цієї історії революційного робітничого руху. Тільки за його проводом і тільки в його лавах трудящі доб'ються перемоги над капіталом".

У прикінцевій частині відозви говориться:

"Хай день 1-го травня стане за день класової боротьби. Хай він стане не за сняго дозволене зверху, що обмежується кількома зборами в закритих приміщеннях по закінченню роботи, а за масовий страйк пролетаріату. Буржуазія відбирає в трудящих право на вулицю. Вона геть усюди мобілізує поліцаїв і військову силу, щоб перешкодити першотравневій демонстрації. Робітники відповідают на цей виклик масовим виходом на вулицю. Нехай день 1-го травня буде днем найвідважнішої боротьби трудящих проти війни. Не дайте себе застати зненавча, як це трапилося року 1914, перетворіть 1. травня на день мобілізації сил для підготовки міжнародного дня проти імперіалістичної війни притресоаного до 1. серпня 1929 р.

Закликайте салдатів імперіалістичних армій повернутися зброю проти їхніх власних гно-

бителів. Фашистській реакції треба протипоставити всевітній залізний фронт трудящих. Починайте наступ на фашизм, створюючи на підприємствах органи боротьби з ним. Нагадайте буржуазії, що справа Радянського Союзу — це справа мільйонів трудящих усього світу, що світовий пролетаріат не дозволить нікому перешкодити

переможному соціалістичному будівництву в СРСР. Не допустіть нападу на Радянський Союз. На клич, що його кидають повсталі робітники Індії, — "Хай живуть Раді" — відповідайте в день 1-го травня через кордони й океани: "Хай живе Радянська Індія!" "Хай живе радянська влада у всьому світі!"

НОВА НАЦІОНАЛЬНА СКАРБНИЦЯ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПАНТЕОН ПЕРЕВЕЗЕНО ДО КИВА.

Зустріч на вокзалі.

7. квітня, о 1. годині дня харківським поїздом привезено до Ківа головну частину новоорганізованого Всеукраїнського Пантеону, що складається з 15 мозків видатних діячів української науки, письменництва, мистецтва. Серед них найцінніші експонати Пантеону — мозок, серце та ендотринна система Володимира Короленка. Привезено також мозки відомого окуліста Гіршмана, професорів патологів Крилова й Сягребю, фізика Пільшанова та інших.

Привезені останки з Харкова супроводили голова комісії для вивчення проблем патології ВУАН акад. М. Ф. Мельников-Разведенков та асистентка патологічно-анатомічного інституту Українки А. М. Азар'ян-Мельникова.

У вагоні останки стріли представники Всеукраїнської Академії Наук, що поклали живі квіти на жалобні урни. Винос з вагону фіксують фото і кіно-апарати. Автомобілі з урнами рушають до осередку української культури до ВУАН.

Юрба, що її увагу притягнув незвичайний похід з жалобними ящиками на чолі, довго не може второпати — що воно за вантаж, який супроводять з такою шаную і врочистістю, що воно є — Пантеон.

Та воно й не дивно — адже на цілий Радянський Союз це тільки-но третій подібний заклад.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПАНТЕОН — НАЦІОНАЛЬНА СКАРБНИЦЯ.

Розмова з проф. П. О. Кучеренком. — Збирання останків видатних діячів, всебічне їхнє вивчення, а разом з тим, концентрація наукових сил для дослідження, на ґрунті Пантеону, проблем здібностей і геніяльності, — ці заходи є безперечно значні в культурно-наці-

ональному відродженні Радянської України.

— Всеукраїнський Пантеон є наша національна скарбниця, де ми маємо збирати все, що стосується життя й творчості колишніх власників останків, які тут зберігаються. Але це, звісно, більше декоративний бік. Головніше це наукове дослідження.

Наша комісія ще дуже молода, її пошастало так швидко встаткувати тільки через сприятливе ставлення Українки, Короленка. Привезено також мозки відомого окуліста Гіршмана, професорів патологів Крилова й Сягребю, фізика Пільшанова та інших.

Але комісії ще бракує достатнього встаткування. Саме через це найближчого часу працю в лабораторії Пантеону доведеться обмежити загальними дослідженнями — вага, виміри, вивчення зморшків мозку, живої системи, а також детальним фотографуванням.

Тільки з осені, діставши відповідну апаратуру, ми зможемо в контакт з подібними всеосозними установами взятися до детального цитохістотехнічного й мікроархітектонічного вивчення.

УВІЧЕННЯ ПАМ'ЯТІ М. КОСЮБИНСЬКОГО.

Центральна комісія увічнення пам'яті Коцюбинського отаочно затвердила умови конкурсу на пам'ятник. Щоб ознайомити професійні організації з роботою комісії та притягти їх до участі в популяризації творчості Коцюбинського серед робітничих мас, ухвалили роботи на засіданнях президії ВУРС'у та Вуків окремих спілок доповіді про участь профспілок у збиранні коштів на пам'ятник письменникові.

У зв'язку з тим, що 25-го квітня минає шістнадцять років з дня смерті Коцюбинського, а 17-го вересня цього року минає 60 років з дня його народження, центральна комісія звернулася до населення Української Соціалістичної Радянської Республіки з відозвою.

ВСЯЧИНА.

ЯК ПОВСТАЛИ ПАПРОСКИ.

Безумовно найстаршою є люлька, бо в музеях бачимо навіть з XI століття люльки — натомість папироски є зовсім новим винаходом. Відомий повістар французький Біер Люї сказав колись, що "наша епоха дала людськості одну нову приємність — папироску".

Папироски явилися в Європі біля 1840 р. Принесли їх французькі жовніри, котрі вертали з підоїв Африки й там навчилися від Арабів курити тютюн, скручений в трубку з кукурудзянки. Таким чином папирос-

ка походить з Сходу, знову-ж цигара з Америки. Товариші Христофора Колумба привезли з нової землі до Європи якусь таємничу рослину, яка "ароматично тліла при втягуванні устами" й говорили, що тубильці обсмають свої поля якимись листками, які потім згоряють в люльках.

Наші прададі, хоч не знали ще тютюну, курили з люлько різне пахуче зілля, головню великим успіхом тіншився чобрин (материнка).

Перші європейські фабрики папиросок повстали 1860 р. Машину до їхнього виробу задемонстровано на всевітній виставі в 1878 р.

Пропаганда. — В березні ц. р. минуло 125 літ бачиво-

го товариства, яке за той час поширило 396 мільйонів біблій в 614 мовах. На англійській мові поширено 109 мільйонів біблій.

Оце вибори. — Останні президентські вибори в Зауочених Державах коштували поверх 17 мільйонів доларів. Республіканців — 10,662,604, а демократів 7,152,511. Дорогий президент.

Гайдамаки в кіно. — ВУФКУ випустила фільму "Злива", яка ілюструє історію гайдамаччини. У фільмі Гонта, Залізняка, Ярема і інші історичні постаті.

Судять. — В Катовцях цілий митний уряд, який перепачкував з Польщі до Німеччини п'ять вагонів заліза, — віддано під суд.

КРІЗЬ СЛЪЗИ

"КРІЗЬ СЛЪЗИ" МОЖНА НЕ ЛИШЕ ПЛАКАТИ, АЛЕ Й СМІЯТИСЯ.

ВЕЛИКА РАДЯНСЬКА ФІЛЬМА З ЄВРЕЙСЬКОГО ПЕРЕДРЕВОЛЮЦІЙНОГО ЖИТТЯ НА УКРАЇНІ БУДЕ ПОКАЗУВАТИСЯ

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ: В П'ЯТНИЦЮ Й СУБОТУ, 3. І 4. ТРАВНЯ 1929 РОКУ

У ФІЛЬМІ ЗМАЛЬОВАНА НУЖДА БІДНОЇ ЄВРЕЙСЬКОЇ РОДИНИ ПІД П'ЯТОЮ ЦАРСЬКОГО ЖАНДАРМА, ШКОЛА В ХАРДЕРА НА ВЗРІТЬ ДЯКІВСЬКОЇ ШКОЛИ, ЯКУ ВИ БАЧИЛИ У ФІЛЬМІ "ТАРАС ШЕВЧЕНКО", ПОВОДЖЕННЯ ЦАРСЬКИХ САТРАПІВ З БІДНИМИ ЗАРІБНИКАМИ Й Т. ІН.

В П'ЯТНИЦЮ ТІЛЬКИ ОДИН РАЗ, ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ, А В СУБОТУ ДВА РАЗИ ПОЧАВШИ ВІД 7-ОЇ ГОДИНИ.

ПЕРЕКАЗУЙТЕ ПРО ЦЮ ВЕЛИКУ НОВИНУ СВОІМ ЗНАЮЧИМ І ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО! ЦІНИ ТИКЕТІВ: ДЛЯ ДОРОСЛИХ 35 ЦЕНТІВ; ДЛЯ ДІТЕЙ 10 ЦЕНТІВ.

ЖИТТЯ І ВЧЕННЯ ДАРВИНА.

Вони загинуть ці переселенці тини й загинуть в жорстокій немисерсидній боротьбі з своїми-ж братами, дужчими або, вірніше сказати, пристосованішими.

Загинуть менш удосконалені, виживуть кращі. Кращих самий хід речей буде добирати для життя, або, як ми часто говоримо, сама природа сприятиме їх доборові.

Буде відбуватися природний добір. В наступному II році—боротьба буде продовжуватися з більшою силою і ще з більшою немисерсидністю. Знову будуть винищені гірші й виживуть кращі. Та ці кращі не одержать ще вічної гарантії на спокійне й тихе життя, треба бути завжди наготові. Кожен новий день і новий рік знову відновлятиметься та сама безнастанна боротьба. Безнастанна, бо безнастанна жага, інстинкт розмножуватися. І в наслідок цієї боротьби за існування буде постійно відбуватися природний добір. Він відгратиме ту саму роль, що досвідчений садівник за штучного добору. Як і садівник, сапа боротьба за існування істоти і її нащадків використовує і мінливість, і спадковість. Вона підхоплює найменшу зміну, ледве помітний ухил в бік покращання. Підхопить і покаже тоді життя цьому ухилу. Та мало того. Вона-ж дасть життя його нащадкам, бо й більший частині нащадків передаються переваги батьків, вони дуже близько, хоч не зовсім, повторюють своїх бать-

ків. Тут в такий спосіб уже використовується закон спадковості. А що цей процес буде повторюватися численну скількість разів, то, кінець-кінцем, і утвориться надзвичайно удосконалена істота. Як бачимо, тут ми маємо повну подібність до чинності штучного добору.

Різниця тільки в тому, що тут, при природному доборі, діє уже не людина, що є сама недовговічний, кволий мешканець землі, що живе якихнебудь 70 років і залежить від цілої низки випадковостей, а сама природа. І інструмент — могутній інстинкт розмножування, і його конечний супутник, що не знає втоми й милосердя—боротьба за існування. І час природа має більший, вона працює в цьому напрямі сотні мільйонів років.

Ось до яких висновків нас привів приклад з маленькою кульбабою. Та чи тільки приклад є цей випадок з кульбабою? Ні. Навпаки, це найсправжніша, найдостовірніша дійсність. Коли-ж у цьому випадкові що-небудь неввірно, так це те, що ми свідомо зменшили розмір, розмах боротьби за існування. Ми це зробили для більшої простоти обрахунку, для більшої ясності й наочності. Справд-ж напруженість і жорстокість цієї боротьби в мільйонні разів більші, ніж ми показали. Бо в дійсності кульбаба не має в своїм розпорядженні всієї поверхні землі, а навпаки, її оточують мільйонні інших мешканців землі, що заняли для себе частину місця на землі. Одиких лише видів рослин нараховується сотні тисяч. А дійсне число окремих відмін рослин і тварин на землі мільярди мільярдів. Отже, якщо й треба в на-

шій картині боротьби за існування виправити що, то це треба зробити в бік безкрайого збільшення й поширення цієї боротьби, порівнюючи з долею кульбаби. Та й щодо плодючості—100 насини у рік,—то це найдрікший випадок. Навпаки, величезна більшість рослин і тварин має здатність розмножуватися в багато більших розмірах. Так, у годівці маку мистяться до 3,000 насини, а в рослині маку буває цих головок до десяти. Пересічно кожна рослина маку дає в рік біля 15,000 насини, а то й цілих 30,000. Рослина "зоулячі сльози" дає в рік шось до 200,000 насини. І вже нема чого казати про хмари бурого чи чорного пороху, що вкриває спілку листя папороті. Кожна частка цього пороху—це майбутня папороть, а їх цілі мільйони.

Те саме можна сказати і про багато видів тварин. Досить подивитися на ікру риби. Число ікринок за рік у деяких риб досягає десятків і навіть сотень тисяч. Та коли навіть узяти тварину, що найповільніше розмножується, а саме слона, то звичайний підрахунок покаже, що при розплідюванні без перерон і він порівнюючи швидко заселить всю землю, заселить її густо, до кіпця, прісяка чого обов'язково повстане та картина боротьби, яку ми вище намалювали.

А коли пригадати, що всі ці мільярди рослин і тварин одночасно розмножуються, а нащадки вже з першого дня народження вимагають їди й місця, то ледве чи ми зможемо уявити собі, маючи й найбільший фантазю, весь величезний розмах і всю силу напруженості бо-

ротьби за існування. Це не тільки пряма боротьба, коли одні види тварин і рослини просто пожирають один одного, коли кітка з'їдає мишею, хижі птахи—риб, велика риба—дрібну рибу, хижакі тварини—тварин травоядних; а більшість тварин винищують і поїдають трави і зелені пагінци дерев. Багато більша і значніша боротьба не пряма. Величезна більшість насини, зародків і молодих істот гине не від пазурів ворога, а значно простіше, від недостатка їди, від різкої температури—холоду і спеки, від недостатка живлющих променів сонця.

Самі способи й форми цієї боротьби теж надзвичайно різноманітні. Щоб вижити й перемогти, даному виду іноді буває корисно, щоб окремі відміни цього виду припинили боротьбу між собою, а направили її з удесять разів збільшеною енергією на оволодіння способами харчування й на організацію захисту від ворогів. Таке життя всіх так званих суспільних тварин—бджіл, мурашок, деяких птахів, що перелітають табунами. Тут корисна вже не боротьба, а навпаки, глибокий спокій, спілка, солідарність в середині суспільства. А поза цим суспільством—притосованість і боротьба.

Початком і першою ступінню цих спілок живих істот для захисту і боротьби з зовнішнім світом утворилась родина у вищих тварин. Мати, що виховує дітей й захищає їх від ворогів—перша будівниця спілки. Це має місце у всіх ссавців. З цієї першої родинної спілки й розвинулось життя всіх більших спілок, як до людських. (Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні і ин.

У НАС Є:

Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драмгуртків;
Найновіші журнали з Радянської України;
Річні ноты для хорів і сольоспівів;
Річні музичні інструменти;
Перуки, мальовані, все потрібне для драмгуртків;
Грамофонні рекорди й грамофони.

ЖАДАЙТЕ нашого каталога.

Разом з каталогом міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всілякі поради, виконує різні припоручення, пересилає гроші до старого краю, вибирає ардеїстів, продає шиферта.

Обслуга ТОЧНА Й ДЕНЬОВА. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
або
INFORMATION & FINANCIAL BUREAU

550 Selkirk Ave., Winnipeg.